

נוכחים: מר ל. אשכול - ראש הממשלה ושר הבטחון
אל"ם ורביץ - ראש אג"ם/ממשל צבאי
אל"ם שטרנברג - פרקליט צבאי ראשי

נציגי המפלגה הליברלית ה"ה: רוזן, קול, רימלט.

ראש הממשלה:

ברצוני לשובה אתכם על ענין הממשל הצבאי. שאלתי היא אם בכלל יש מקום וטעם לשובה אתכם בענין זה או שאתם אומרים: "לנו הכל ברור, ואנחנו רוצים בזה ורק בזה" ואז אני רואה את השיחה הזו כאבודה.

אני רוצה ללכת בדרך שיהיה בה כדי להסיר במידת האפשר מענות נגדנו, הן מצד הערבים והן מצד יהודים בשם הערבים, ואפשר גם לטעון נגדנו בענין זה גם בפורומים מדיניים-פוליטיים בחו"ל.

אינני מניח שהיה מישהו שלא היה מרוצה לולא היינו צריכים לאחוז באמצעים מיוחדים נגד תושבים מיוחדים בארץ ודומני שכולנו היינו מאושרים לו זה ניתן היה להעשות.

כאשר הצעתי את ההתישבות בגליל ואיתי בזה את הצעד הראשון ואני מביח שיכולתם להבין ענין זה. ענין ההתישבות לא בא לי סתם מפני שחשקה נפשי בהתישבות חדשה בגליל, אם כי מה שאנחנו עושים ומה שנעשה הוא גם בחישוב התישבותי כלכלי ואני חושב שבעתיד צריך לערב את זה עם מלאכה ותעשייה, מפני שחקלאות לבדה אינה נותנת אפשרות של איכלוס מרובה ומה שנעשה בנצרות ובכרמיאל עדיין איננו מספיק.

האמת היא שאני רוצה בישובים שיחופיים אם לא קבוצתיים מפני שהמשק הקבוצתי מוצא יותר אפשרויות ויותר דרכים להוציא את המכסימום מהאפס, ואינני צריך להציג בפניכם את עצמי שאני מושבים ועשיתי משהו כדי להרבות מספרם. אבל דבר זה איננו תלוי בנו, הוא תלוי באנשים שיהיו לנו.

מכל מקום, אני סבור שעלינו לפעול לכך שאנחנו לא נהיה מיעוט בגליל ואני ואיתי בהקמת 30, 35, או 40 ישובים בגליל את הצעד הראשון לכך. אנחנו מתחילים עכשיו בהכשרת הקרקע ובסלילת דרכים ובעוד שנתיים או שלוש שנים אפשר יהיה להתחיל בהקמת שנים או שלושה ישובים בחלק הצפוני הקרוב לגבול, ובינתיים להמשיך ולהכשיר, ויתכן שאחר-כך העבודה תבוצע יותר מהר, אבל גם אז זה ענין לשנים.

RECEIVED:

TO: SAC, NEW YORK
FROM: SAC, NEW YORK
SUBJECT: [Illegible]

DATE: [Illegible]

FOR INFO:

[Illegible text block]

[Illegible text block]

[Illegible text block]

[Illegible text block]

[Illegible text block]

[Illegible text block]

ראש הממשלה:

הצד הכספי במקרה זה איננו מסוכן מפני שאנחנו בלאו הכי נותנים שיכון בכל מקום. את הכשרה הקרקע למטעים חעשה הקה"ל ואין זה כסף תקציבי של הממשלה, ואני חושב שנוכל להרים את המעמסה הזו.

בקשר לדבר השני שאני עומד להציע: אני פטור מלהגיד שאני בטוח שגם אתם, לא פחות ממפלגות אחרות בתוך הממשלה, הייתם נותנים הרבה כדי שנמנע מהערבים להוסיף טענות או לתת להם מקום לפתחון פה, או שהקומוניסטים יהיו שמחים להשען על כל אלה. אני מחפש שההצעה שאני בא להציע תתקבל ברוב מכסימלי של חברי הכנסת, כדי שנוכל לומר כפי שאומר הביטוי הרוסי: "תקענו אצבע לשמים".

מה אני מציע? אני מציע לבטל ענין הרשיונות בגלל אבל לשמור על המסגרת. לדעתי יש צורך לשמור על המסגרת השלטונית אשר חהיה בבחינת רואה ואינה נראית. אין לי ספק שצריך שגם הסביבה היהודית וגם הלא יהודים ידעו שיש עין מפקחת עליהם, לכן אני מציע אמנם להשאיר את המסגרת אבל להסיר כל הכבדה על אנשים, וההכבדה היחידה שנשארה היום על אנשים היא בקשת רשיונות, ועכשיו אני מציע לבטל הכבדה זו והאנשים יהיו חפשיים להלך לאורכה ולרוחבה של הארץ כרצונם.

האם אפשר יהיה להכנס לאיזור ההוא?

מר רימלט:

לא.

ראש הממשלה:

ישנן דעות שונות בקשר לעקירת משפחות ממקום מושבן הנוכחי למקום אחר בארץ ואני מציע שעל נושא זה נקיים התייעצות כללית בהזדמנות אחרת אבל היום לא ניגע בשאלה זו. כפי שאמרתי, תשובתי לשאלתו של מר רימלט היא: לא. לא הייתי רוצה שמסיתים למיניהם יכנסו לשטח זה, יש גם חישוב לא לתת לבדוים להכנס צפונה. בנגב יושבים כיום כ-15 אלף בדוים ומוצע להשאיר שם את המצב ללא שינוי. במשולש יושבים 30 - 40 אלף ערבים ורוחבו המכסימלי הוא כארבעה ק"מ, ובקשר אליו אני מוכן לשמוע הצעות. דעתי היא שראוי להשאיר שם את המצב לפי הסטטוס הקודם, דהיינו, מתן רשיונות שנחיים, אבל אינני מוכן לחלוט על כך. אגלה לכם כי במחשבה ראשונה חשבתי לחלק לענין זה את הגליל לשלושה חלקים: לראשונה נצרת וסביבתה, אחר-כך חלק נוסף אחר, ובשלישית חלק אחר, ורק אחר כך התגבשה הצעתי הנוכחית.

THE HISTORY

the first part of the book is devoted to a history of the world from the beginning of time to the present day. It is a very interesting and comprehensive work, and is well worth a read.

The second part of the book is devoted to a history of the United States from the time of the first settlers to the present day. It is a very interesting and comprehensive work, and is well worth a read.

The third part of the book is devoted to a history of the world from the time of the first settlers to the present day. It is a very interesting and comprehensive work, and is well worth a read.

THE HISTORY

the first part of the book is devoted to a history of the world from the beginning of time to the present day.

THE HISTORY

The first part of the book is devoted to a history of the world from the beginning of time to the present day. It is a very interesting and comprehensive work, and is well worth a read.

מה אם כן ישאר מן הממשל הצבאי, מחוץ לרשיונות לאלה שירצו להכנס לשטח?

מר רימלט:

מצבו של הנגב ישאר כפי שהוא, יחכן שתהיה רשימה של מיעוט אשר מצבם לא ישתנה והם ימשיכו להזדקק לרשיונות, ונשאר השם והמסגרת ויהיה ברור לכל שבמקרה של פורענות יש כח שיעמוד נגדה. אשר להצעה בדבר המשטרה, הרי ראינו מה קרה בטירה, אל המשטרה ישנה גישה שונה מזו שישנה לצבא, ביחוד עכשיו כאשר גם אנחנו מזלזלים בכוחה של המשטרה בירושלים בהתפרעויות השבת של נטורי קרתא. אין ספק כי יתכן שמצב הדברים ישתנה במשך השנים אבל בינתיים עלינו לנסות וללכת צעד אחרי צעד בענין זה.

ראש הממשלה:

לאחר שאנחנו הולכים עכשיו להכביד כביכול על הערבים בענין ישוב הגליל אני מבין שבאה הצעה לנסות ולהקל עליהם מצד שני כדי לאזן את המאזן. ההצעה שלפנינו איננה אומרת חיסול הממשל הצבאי.

מר רוזן:

אני לא אוכל ואינני רוצה לשנות את העמדה שנקטתי בממשלה ובוועדת רוזן, וגם בויכוח אשר הביא לכך שהצעת החוק הפרטית שלי נפלה ברוב של 58 נגד 56. אחת מהבטחותיה של הממשלה, כאשר הייתי חבר בממשלה, היתה שהממשלה תציע חוק אשר יחליף את תקנות ההגנה 1945 ועכשיו מחברר לי כי על כך אין חושבים.

התקנות האלו תשארנה בינתיים בתוקף.

ראש הממשלה:

בשנת 1949 הוצע חוק תחליף שנאמר עליו שהוא חמור מתקנות ההגנה 1945, אם כי זה לא נכון. אילו אני הייתי בממשלה הייתי מציע הצעת חוק לביטול תקנות ההגנה 1945 והחלפתן של התקנות האלה בחוק אחר.

מר רוזן:

אין ספק כי בהצעה שלפנינו אנחנו רואים התקדמות כלשהי אבל זה עדיין איננו מספק אותנו, ודברים אלה נגיד בכל ויכוח. אבל האם יש באמת בהצעה זו משום התקדמות? האם הצעה זו אומרת שהערבים יוכלו להעתיק את מקום מגוריהם?

זה עדיין לא ברור ואני מוכן לשמוע הצעתכם בענין זה.

ראש הממשלה:

1947

... ..

1948

... ..

1949

... ..

1950

... ..

1951

... ..

1952

... ..

אחת מטענותיהם של מצדדי הממשל הצבאי היתה שאם נתיר העתקת מקום המגורים יש סכנה כי הכפרים, בעיקר הכפרים בגבול, יתרוקנו מתושביהם ואז יש סכנה של מסתננים. על כך אני משיב כי עדיין אינני רואה שתושבי הכפרים האלו ממהרים לעזוב אותם, ואז באה ההצעה בדבר חיזוקה של המשטרה והשמירה בגבול ודברים אלה נהפוסמו כאילו הם מהווים חלק מההצעה בקשר לממשל הצבאי. נאמר אז כי תוקמנה תחנות משטרה במספר יותר גדול בכפרים.

מר רוזן:

אני לא חשבתי על זה ולא אמרתי את הדברים האלה.

ראש הממשלה:

לפי ההצעה שלנו בועדת רוזן זו היחה צריכה להיות התשובה לטענה שהרפורמה בממשל הצבאי תחזק את ההסתננות. אני שייך לאלה שאומרים שפירור הערבים, אם כי אינני מאמין שזה יהיה, יש בו משום יתרון.

מר רוזן:

בשבילי השאלה הזו נשארת פתוחה. אולי תהיה ועדה רצינית אשר תענין ותבחון ענין זה מכל צדדיו.

ראש הממשלה:

אני הייתי פותח את הדרך אפילו לירושלים.

מר רוזן:

אני אומר כך: בינתיים אנחנו מתירים הנועה חפשית בכל הארץ. שאלת העקירה עם המשפחות נשארה פתוחה ואולי בעוד שבוע או חודש נצטרך להגיש למסכנה בענין זה.

ראש הממשלה:

אם השטח ישאר סגור לכניסה פרושו של דבר שמי שירצה להכנס לתוכו יצטרך להצטייד ברשיון, האם הכוונה בכך רק לגבי ערבים או לגבי כל איש.

מר רוזן:

הכוונה היא לכל אזרח. אני חייב לחשוב שמקום זה מיועד לפורענות ולכן מוצע שהכניסה אליו תהיה לפי רשיון, אם נראה שיש צורך בכך.

ראש הממשלה:

אני מבין שהסבירה תופעל לפי הצורך - והרי אפשר להפעיל את הממשל הצבאי לפי הצורך?

מר רימלט:

מה ההבדל? מי מהם יהלוך כשאנחנו אומרים "אתם יכולים לזוז לכל מקום"? יש הרבה חוקים שלא שינינו ויש הרבה חוקים שלנו שצריך לשנותם ולא שינינו אותם.

ראש הממשלה:

אני משבח את עצם העובדה שאתה מטפל בענין הממשל הצבאי. אני מניח שחלק מן הדבר הזה יש לזקוף לזכותה של האופוזיציה שלא נתנה מנוח בשאלה זו, ויפה שאתה אינך מחעלם מכך. אנחנו משבחים מאד את ההתעוררות לישוב הגליל. נתקלתי בכתבה לא סימפטית שנגעה לענין זה והגבתי על כך בצורה חריפה. אם יש חשש שעלולות להווצר בעיות מצד הערבים עקב הפיתוח הזה הייתי מיעץ להעניק גם להם הנאה מהפיתוח. אספר כאן מקרה שקרה לי: לפי כשבוע הייתי בכנס בשפּעָעם ואז ניגש אלי ערבי ואמר לי כי כשהוא קורא את המלה "פיתוח" הוא מבין שהכוונה היא להפקעת קרקעות של ערבים והוא מבקש שיהיה פיתוח שגם הם יהנו ממנו. אמרתי לי שלי נדמה שהם נהנים מכל פיתוח והראיה לכך מצבם הכלכלי הטוב. אבל אם מדברים על מפנה, ומפנה חשוב בגליל, הרי אפשר לשתף אותם בפיתוח ולעשות אינטגרציה כלכלית משתפת ומקשרת שיש לה משמעות חשובה לא רק אצל הערבי.

אני רוצה לומר כי ענין המימשל הצבאי איננו רק ענינם של הערבים, זה ענינה של המדינה, כי בסופו של דבר דרכו נראית גם הדמות שלנו. אין ספק כי בעקבות הרפורמה המוצעת לא ישתנו נאומי קהיר, אבל המימשל הצבאי זוהי קודם כל בעיה שלנו, יש ערבים שנוח להם במימשל הצבאי, אבל ענינו הוא לראות כיצד נראית המדינה, כיצד אנחנו מציגים את עצמנו ודבר זה צריך להעסיק אותנו.

בזמנו היתה ועדת רוזן אשר הציעה להקפיא את ענין המימשל לשנה או לשנתיים ולראות כיצד יתגלגלו הדברים וכשנאמר אז שעלולות להווצר בעיות הוצע על-ידי הועדה להגביר את השמירה בשטח הצר שעל-יד הגבול כדי למנוע הסתננות. כן הוצע על-ידי ועדת רוזן לשנות את השם, מפני שיש דברים שהם קובעים הרבה מבחינה פסיכולוגית. אנחנו חיים בעולם ובחקופה שהאידיאולוגיה נמצאת בדרג שני לעומת הפסיכולוגיה, והפסיכולוגיה תופסת עכשיו מקום נכבד בחיים הציבוריים ובחיים הפוליטיים, ונדמה לי שהדברים יראו אחרת אם נאמר שבהצעה הזו יש משהו שונה מהמסטר של המימשל הצבאי. נדמה לי שאנחנו יכולים לסמוך על המשטרה ועל שירותי הבטחון בענין זה, יש לכך כלים ומכשירים מתאימים. תאמינו לי שאינני רוצה שנפקיר אינטרסים בטחוניים אבל אין זאת אומרת שזו צריכה להיות אותה מגבעה, אולי ננסה למצוא כובע אשר יבטיח שהראש יהיה מוגן.

ראש הממשלה:

אני לא נתקלתי בטישהו ששאל מהו המושג "ממשל צבאי".

מר קול:

לפני כשנה החקיים בהאג כנס של האינטרנציונל הליברלי, עסקנו אז בענין השוק המשותף ואני ישבתי שם על-יד ריי ואז הוא שאל אותי מהי האדמיניסטרציה של הממשל הצבאי. אני אמרתי לו שאנחנו, הליברלים, איננו מרוצים ממצב זה וכי אנחנו נאבקים בענין זה. רוב חברי ועדת רוזן הצעה זו ובן טוב ובר-יהודה הציעו לבטל את הממשל ואילו רוזן הציע להקפיא את הפעולה.

ראש הממשלה:

הרי הפסקתי את הפעולה.

מר קול:

אז בשביל מה השלט?

ראש הממשלה:

איזו פעולה צריך לעשות?

מר קול:

המפלגה הליברלית פעלה ופועלת מעט מאד בקרב האוכלוסיה הערבית, גם ענין הקולות לא שימש כאן בחפקיד נכבד, אבל אנחנו פועלים בענין הממשל מפני שהוא ענין חשוב. חובה על כולנו לעשות מאמץ לשילוב הערבים בכמה שטחים של הערבים, וכאן קיימות שתי בעיות חמורות: גדלה אינטליגנציה ערבית, גדלים סטודנטים ערבים ובוגרי גמנסיות שאיש איננו מוכן לקלוט אותם ומכיון שכך הם פונים למקומות אחרים, ואמנם חלק נקלט בכורית וחלק מהם מיועדים לפדאיון. אם אנחנו מגדלים סטודנטים ערבים לא יחכן שהם יתקלו בסרוב להשכיר להם חדר, והמצב איננו משביע רצון גם בענין הסטודנטים מאפריקה ואצייך כאן כי יש וסטודנטים מאפריקה זוכים לטיפולם של הסטודנטים הערבים. אני מניח שיש משרות בממשלה שאין סיכון בכך אם יעסקו בהן ערבים. קראתי דו"ח של ועדה בינמשרדית שהשתתפו בה נציגי משרד ראש הממשלה, משרד החנוך ומשרד העובדה, על מצבו של הנוער הערבי בישובים היהודים, כיצד הוא גר, ובאילו תנאים הוא חי, והוצע על-ידה להקים הוסטלים לערבים כי אילו יהודים היו חיים בתנאים שהערבים חיים היינו מקימים רעש גדול.

ראש הממשלה:

מדוע הסוכנות לא תעסיק ערבים?

מר קול:

אמנם, ארגנתי קורסים לנוער ערבי ומרדכי אלון הציע להקים מחנה מעורב לנוער יהודי ולנוער ערבי ומשוד ראש הממשלה לא נתן הסכמתו לכך. אני אומר שצריך לחפש דרכים כדי לתרום לענין זה.

ראש הממשלה:

אני סבור כי מי שמציע צריך להתחיל ב"אני".

מר קול:

הסוכנות היהודית היא מוסד יהודי שתפקידו לקלוט יהודים.

אשר לממשל הצבאי: ישנן דוגמאות המוכיחות כי המימשל הצבאי מערב גם בענינים שאינם שייכים לו. כשמר רוזן היה שר המשפטים הוא נסע לבקר בכפרים קלנסואה, טייבה ודליח-אל כומל, כשר המשפטים, ומענין שדוקא באותו יום נאלץ המושל הצבאי להזמין אליו לענינים חופים את כל אלה שמר רוזן צריך היה לבקר אצלם - האם אין לראות בכך אלא חבלה בפקודת בביקורו זה של מר רוזן? יתר על כן, כאשר המורה בקלנסואה לא הופיע לאותה פגישה עם המושל הצבאי הוא נאשם בכך והמורה השיב: "האם אסור לי להפגש עם שר בישראל, לאחר שפגישה זו נקבעה מראש" ורבוחי, דברים מסוג זה עושים רושם גרוע מאד על הערבים.

בועדת החינוך של הכנסת עסקנו רבות בשאלת החינוך הערבי, ועסקה בשאלה זו גם ועדת המשנה של החינוך הערבי והגיעו בה לכל מיני פרוטסטים בקשר לפיטורי מורים. אני יודע ששאלה חמורה היא כיצד מחנכים את הילדים, אבל דבר זה קשור בראש ובראשונה בספרי הלימוד שאנחנו נותנים להם; מסקנותינו היו כי פיטורים יהיו מותרים אך ורק בגלל שיקולים חינוכיים מתוך דאגה לבטחון המדינה, אבל היחה לנו ההרגשה כי לא כל הפיטורים היו לפי הנחיותיו של משרד החינוך בענין זה.

ראש הממשלה:

אני מבקש לדעת אם היו אלה הרגשות או עובדות שנבדקו.

מר קול:

אינני יודע.

בהזדמנות, כשראש עיריית שפועם - ג'בור ג'בור שמו, קם לברך אותי הוא נגע גם בבעיה של בנינים לבחי-הספר ובחשובתי לדבריו אמרתי כי אני יכול לתבוע שויון זכויות לערבים אבל לא יתכן לתבוע הפליה לטובה, וכי קיימת גם הבעיה של החזרת השקעות שהישוב הערבי צריך לשאת בהם ולדעת כי עליו גם להחזיר הלוואות.

מר קול:

אני מציע בהזדמנות זו לא לעסוק רק בדבר הגדול של המימשל הצבאי כי בחיים קובעים דוקא הדברים הקטנים, כמו שנאמר: "אל הבוז ליום קטנות" והענינים הקטנים הם היוצרים את התמונה הכללית. אין ספק כי בהצעה הנוכחית בקשר לממשל הצבאי יש משום התקדמות אבל זה עדיין איננו מספיק. ענין ביטול הרשיונות היה בזמנו אחת ההצעות החשובות אשר הוצעו על-ידי ועדה רוזן - אם כך מדוע לא תתקבל הצעתו של מר רוזן גם בקשר לשינוי השם והכחובת, מדוע לא תתקבל ההצעה על הקפאת התקנות אשר תופעלנה רק לגבי מקומות מסויימים, ובשם אחר, ורק בשעת הצורך?

אל"מ שטרנברג:

צריך להיות ער לעובדה כי תקנות אלו משרתות מיכלול של בעיות. היום למשל, חוליות של המשטרה הצבאית מסיירות בגליל ובחוקף התקנות יש להן אפשרות לעצור אדם - והקפאת התקנות פירושו הפסקת פעולה זו ואני שואל: האם הצבא צריך להפסיק טריקות בשטחים המאוכלסים על-ידי ערבים? בשטחים אלו יש לנו מחנות אימונים הקיימים על בסיס סעיף 72 של התקנות והקפאת התקנות אומר חיטולם של מחנות אלו.

מר קול:

אפשר להשאיר את התקנות בתוקף לגבי שטחים מסויימים ואילו בשטחים אחרים תפעל המשטרה.

אל"מ שטרנברג:

הפעלנו את הצבא לפעולות שרק צבא יכול לבצען. שטחי אימונים של הצבא פזורים על-פני כל הגבול, שטח 9 למשל נמצא בלב הגליל. אם היום למשל, יש צורך לעצור סוכן ריגול הגר ברמלה נעשית הפעולה על-פי תקנות ההגנה, ואני שוב מדגיש: ביטול או הקפאת תקנות אלו יגרמו לכך שאנחנו עלולים לאבד כל שליטה במקרים אלו ולזה צריך להיות ער. להקפאת התקנות עלולה להיות השפעה שלילית מיידית אשר תפגע בכל פעולותיו של צה"ל בקשר לבטחון השוטף, הבטחת מחנות וכו', ובכל הארץ, כי אי-אפשר להקפיא את התקנות באיזור מסויים ולהשאיר אותן בתוקף באיזור אחר.

מר רוזן:

אין ספק שאי-אפשר להחליט על הקפאת התקנות מהיום למחר והיה ברור שיש צורך בתקופת מעבר וברור שיש צורך בתחליף לתקנות. המצב כיום הוא כי מכל התקנות האלו מופעלות עכשיו רק התקנות בדבר הצנזורה ועוד כשש תקנות ולא יותר ולכן אין קושי רב למצוא תחליף לאלו; אם כי המטריה איננה פשוטה אני חושב שאפשר לגשת לשינוי ולדעתי אפשר לעשות את הדבר במשך שנה אחת.

of 1951:

... of
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

of 1952:

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

of 1953:

... ..
... ..

of 1954:

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

of 1955:

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

דבריו של מר קול בקשר לבעיה "אנחנו והערבים" הם נכונים, אבל אני מבקש שהפעם נצטמצם בשאלה המימשל הצבאי.

ראש הממשלה:

אפשר למנות גוף שיטפל בשאלות אלו של "אנחנו והערבים".

מר קול:

חשבתי שאתכם אני יכול לדבר אחת ולזכות ממכם ליחור הבנה מפני שהדברים קשורים בציפור הנפש של המדינה ושל הציונות. בשבילי הצעד הראשון להגשמת ההצעה היה ענין ההתישבות, והנה מסתבר מתגובותיכם כי אני צריך להתבייש ברעיון של ההתישבות שעומדים להגשימה בגליל. מה הרע בישוב הגליל? הלא בסופו של דבר כל פיתוח מביא תועלת לכל הנמצאים מסביבו, והלא אנחנו מתחייבים לפצות את אלה שתלקח מהם אדמתם. יתכן מאד שתהיה התנגדות מצד הערבים לפעולות שלנו, מפני שיסוּחוּ אותם לכך, ואז אולי נהיה יוחר מצומצמים בפעולה שלנו. מדוע לא נוכל אנחנו לעשות עבודות פיתוח כדוגמת טיינסי בארה"ב? אני שומע עכשיו שיש יהודים מחיפה המבקשים לרכוש קרקעות מערבים ואני מעונין להקים בנק לקרקעות ומי שירצה לרכוש קרקעות ירכוש אותן רק באמצעות הבנק.

ראש הממשלה:

בביקורי בדלית-אל-כרמל ספרו לי כי יהודים מבני-ברק קונים אצלם קרקעות.

מר קול:

אולי אני צריך לבקש סליחה ולהצטרף על כך שאנחנו הולכים לעשות פיתוח התישבותי גדול בגליל? אני מצטער אם השמעתי דברים שיש בהם משום הכבדה על הערבים.

ראש הממשלה:

אין אני רואה הכבדה בפעולה זו, אבל יש להניח שהערבים יראו בכך הכבדה.

מר רוזן:

אני רוצה שנדע לעטוף את המפעל הזה בצמר-גפן. יושבות בכנסת כמה וכמה מפלגות ולכל אחת מהן יש הצעה בענין זה וכל אחת רוצה שהצעתה תתקבל, ונדמה לי שבהצעתי הנוכחית אני בא לקראת המפלגות. לאחר ההקלות שניתנו בעניני המימשל לפני שלוש או ארבע שנים ולאור ההצעה הנוכחית, אינני רואה כל הכבדה על 140,000 ערבים היושבים בגליל, והם יכולים לעשות שם כרצונם. אבל היות והמדובר הוא בשטח ספרו יש צורך בכח מרחיע, ואני אומר שכה זה יהיה בבחינת רואה ואינו נראה. אני מוכן לבדוק את המקרים שעמד עליהם מר קול בקשר לפיטורי מורים וביקורו של מר רוזן. אינני מוכן להתחייב שמה שקרה כביכול בעת בקורו של מר רוזן בקלנסואה לא יקרה במקרה שסנה ירצה לבקר במקום.

ראש הממשלה:

ראש הממשלה:

בקשר לפיטורי מורים: פיטורים מותרים רק מבחינת בטחונות
וחינוכית.

ההצעה הנוכחית בקשר למימשל הצבאי לא רק מקפאה את
הפעולה אלא מבטלת כל אותם דברים שבגלל עלולות להשמע חלונות,
התוכן מעניין אותי ולא השם, האם יש בפעולה זו משום הכבדה?
בקשר לשאלת עקירת משפחות ממקום מגוריהן: אני מעוניין
בנקודה זו בירור רציני של ועדה.
על הצעתי בדבר המימשל הצבאי ברצוני לדבר בנאום הפתיחה
של מושב הכנסת, אם כי לא אעמוד אז על פרטים. אני סבור כי
בהצעה זו יש משום התקדמות וצעד מרחיק לכת. אגב, השם "מימשל
צבאי", איננו פורמליסטי.

מר רוזן:

זה שם לא חוקי.

ראש הממשלה:

אם אנחנו מדברים על התוכן מסתבר כי לגבי רובם של הערבים
לא נשאר ולא כלום ממה שנקרא מימשל צבאי.

מר קול:

ההצעה אומרת כי הערבים יוכלו לזוז באופן חפשי ויוכלו להפגש
עם מי שירצו, אז מדוע לא לתת רשות כניסה חפשית למי שירצה
להכנס לשטח זה?

ראש הממשלה:

על-ידי מניעת הכניסה אנחנו מבקשים למנוע מבלתי רצויים לערוך
אספות המוניות באיזורים אלו. אין לי ספק שאם תתקבל הצעה
לשינוי התקנות עלול כל העניין להתנפץ מפני שאז אנחנו עלולים
לעמוד בויכוח ובדין ודברים על סעיף זה או אחר בתקנות החדשות.

מר קול:

מה בענין המשולש?

ראש הממשלה:

אח שאלת המשולש אני משאיר בינתיים כשאלה פתוחה. אבל אם אדע
שויחורי בנקודה זו יגרום לכך שתסכימו להצעות האחרות שלי,
אחר, אם כי אני סבור שמוטב לא לשנות את המצב הנוכחי במשולש.
אני מעוניין כי הצעה זו תתקבל ברוב גדול ככל האפשר של חברי
הכנסת ואם אני יודע שויחור בענין המשולש יביא לכך אסכים
לויחור, אבל רק מתוך ידיעה ברורה כי על-ידי כך אנחנו מסתדרים
עם עצמנו. אסור לנו להשלוח עצמנו ביחס לנאמנותם של הערבים
ולדעתי טוב לא לשנות את המצב במשולש ולהשאיר בו את המחור
המחזק אם כי הוא מחור של פלסטיק.

THE SUBJECT

... ..

... ..

... ..

CONCLUSION

... ..

THE SUBJECT

... ..

CONCLUSION

... ..

THE SUBJECT

... ..

CONCLUSION

... ..

THE SUBJECT

... ..

מר קול:

האוכלוסיה הערבית לא גילתה חופעות של התמרדות, מבחינה זו המצב היה אפילו תקין מאד.

ראש הממשלה:

אני מציע לך לשמוע פרטים על המצב משר המשטרה וממר נחמיאס. אני מבקש להזכיר לכם את המקרה בסיירה. קרה כבר שרצו גם להרוס נטיעות ושטחי בטנים שלנו.

מר רוזן:

אינני משלה אח עצמי בנקודה זו. לדעתי הם אינם מתפרעים מפני שהם מצפים לישועה מבחוץ.

אל"מ שטרנברג:

לפי ההצעה המחודשת המימשל הצבאי לא יראה בשטח ויתקל בו רק העבריינין.

מר רוזן:

אין ספק כי ההקלה בעניין הרשיונות זה דבר גדול.

מר קול:

אנחנו רואים בזה התקדמות מרובה.

ראש הממשלה:

כולכפס גומרים את ההלל על ההצעה ואחם בכל זאת דוחים אותה. אני מבין שהיו לכם הצעות אחרות בעניין זה, אבל עלינו לזכור כי המדובר בעניין בטחוני.

מר רוזן:

אין בדעתי לחדש את הצעת החוק הפרטית שלי לפני קרוב לחצי שנה, האם אתה מבקש שאני אבטלה?

ראש הממשלה:

אני רוצה שבהצעה שלי יסתיים הויכוח סביב הנושא של המימשל הצבאי ונראה מה תהיה ההתפתחות. אני רוצה שאחם תגידו כי זה צעד קדימה ובזה למעשה מחוסל העניין.

מר קול:

נשקול את הדבר בימים הקרובים.